

**ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

**СТАНОВИЩЕ
от
Министерския съвет на Република България
по
конституционно дело No 1 от 1999 г.**

**УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ
СЪДИИ,**

С определение на Конституционния съд от 16 февруари 1999 г. сме конституирани като заинтересувана страна по конституционно дело No 1 от 1999 г. и ни е предоставена възможност да представим писмено становище по делото.

В искането на главния прокурор на Република България, допуснато за разглеждане по същество с посоченото определение, се твърди, че чл. 192, ал. 2, чл. 207, ал. 1, чл. 212, чл. 230, ал. 1 и 2, чл. 395 и чл. 403 от Наказателно-процесуалния кодекс противоречат на чл. 5, ал. 1 и 2, чл. 8 и чл. 127, т. 1 от Конституцията на Република България, тъй като с тях обвинителни функции, които са от изключителна компетентност на прокуратурата, са предоставени на некомпетентни и неоправомощени от Конституцията органи, включително и на такива от изпълнителната власт.

Считаме, че това твърдение не може да бъде подкрепено. Действително съгласно чл. 127, т. 1 от Конституцията прокуратурата привлича към отговорност лицата, които са извършили престъпления и поддържа обвинението по наказателни дела от общ характер. С оспорените текстове от НПК не се изземват и възлагат на други органи конституционни правомощия на

прокуратурата, а се определят органите, които могат да извършват отделни действия в предварителното производство, с цел осигуряване на оперативност и създаване на условия за своевременно разкриване и наказване на престъпленията. Тези текстове не могат да бъдат обсъждани самостоятелно и отделно от останалите разпоредби в кодекса, в конкретния случай от разпоредбите в раздел I - Общи положения, на глава дванадесета - Предварително производство. Явно законодателят е съобразил конституционните правомощия на прокуратурата, след като в чл. 176, т. 8 от НПК е предвидил безусловно, че прокурорът може да отменя по свой почин или по жалба на заинтересувани лица необоснованите и незаконните решения на органите на предварителното разследване, а в чл. 178 - че указанията на прокурора са задължителни за органите на предварителното производство. В чл. 192, ал. 1 и 3 от НПК изрично е посочено, че предварителното производство се образува от прокурора, а ако се образува от следователя, той е длъжен незабавно да уведоми прокурора, който от своя страна може да отмени постановлението и да прекрати производството. Това означава, че и в случаите по чл. 230, ал. 1 и 2 от НПК ще бъде необходима санкцията на прокурора, за да бъде образувано дознание от следователя. Извод в такъв смисъл може да се направи и от изричния текст на чл. 233 изключват приложимостта на текстове от раздел III - Предварително следствие, в глава дванадесета - Предварително производство, а не приложимостта на текстове от раздел I - Общи положения, в същата глава.

Чл. 395 и чл. 403 са включени в раздел II - Особени правила за разглеждане на дела, подсъдни на военните съдилища, на глава двадесета - Особени правила. Те уреждат само изключенията от общите правила за разглеждане на делата по НПК и също не могат да бъдат обсъждани отделно от останалите текстове в кодекса, тъй като ако няма изрично предвидени особени правила, се прилагат общите правила по кодекса. Изричен довод в подкрепа на този извод се

съдържа в чл. 404, ал. 2 от НПК, който по отношение на гознанието изключва прилагането само на отделни текстове, уреждащи общите правила за разглеждане на наказателни дела. В този смисъл оспорените текстове също не допускат възможност за привличане към наказателна отговорност без участието на прокуратурата. Това следва от чл. 393, ал. 1, съгласно който военният прокурор може да нареди да се извърши предварително следствие, както и от чл. 403, ал. 1 и 3, съгласно които гознанието задължително се изпраща на военния прокурор, който може да състави обвинителен акт или да възобнови прекратеното гознание.

Следователно изводът, който може да се направи, е че уредбата на предварителното производство в НПК не създава възможност за привличане към наказателна отговорност без изричната или мълчалива санкция на прокуратурата и в този смисъл оспорените текстове не противоречат на чл. 127, т. 1, чл. 8 и чл. 5, ал. 1 и 2 от Конституцията.

В искането се твърди също така, че чл. 48 и чл. 229 от НПК противоречат на чл. 128 от Конституцията, тъй като с тях се възлагали функции по провеждане на предварителното производство на некомпетентни и неоправомощени от Конституцията органи извън системата на следствените органи. Съгласно чл. 229 от НПК обаче помощник-следователите са длъжностни лица от Националната следствена служба и следователно те също са част от следствените органи.

Предвид гореизложеното считаме, че чл. 48, чл. 192, ал. 2, чл. 207, ал. 1, чл. 212, чл. 229, чл. 230, ал. 1 и 2, чл. 395 и чл. 403 от Наказателно-процесуалния кодекс не противоречат на Конституцията на Република България и искането на главния прокурор следва да бъде отхвърлено.

ЗА МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛЯ:

